

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULŪ XLVIII.

SĒ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorisorŭ nefrancoate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

N°. 84.

Duminică 14 (26) Aprilie

1885.

Brașovŭ, 13 (25) Aprilie 1885.

Discursul tronului, prin care Maiestatea Sa Impăratulă a închisă a 9-a sesiune a Reichsratului vienesŭ, nu cuprinde, afară de-o enumerare sēcă a obiectelorŭ discutate și rezolvate de parlamentŭ în cei șese ani din urmă și afară de asigurarea ce-o întēlnimŭ în tōte mesagiile timpului de față despre „bunele relațiuni cu tōte puterile,“ decâtŭ unŭ singurŭ pasagiu finalŭ, care indică în modŭ vagŭ viitōrele planuri ale cabinetului Taaffe. Acestŭ pasagiu sună din cuvēntŭ în cuvēntŭ cum urmēză:

„Bucurându-se de binecuvēntările păcii, guvernulŭ Meu va continuă de a-și rezolva problemele sale cu stăruință și devotamentŭ pentru binele statului pe cărările pe cari a apucatŭ, ca sē sēvērșescă ceea ce a începutŭ împreună cu D-vōstră, ca activitatea viitōre constituțională sē și afe o dezvoltare fructiferă și astfelŭ sē se ajungă acelu scopŭ, care corespunde intențiunilorŭ, dorințelorŭ și speranțelorŭ sale.“

Tocmai pentru că mesagiulŭ împărătescŭ a fostŭ de astădată atâta de rezervatŭ în espunerea politice guvernului, a bătutŭ și mai multŭ la ochi pasagiulŭ citatŭ, în care se accentuēză înaintarea pe „căile apucate.“

Era naturalŭ, ca toți cei ce nu suntŭ mulțumiți cu direcțiunea ce a luatŭ politica interioară a Austriei sē fie neliniștiți și nemulțumiți cu asigurarea laconică, că guvernulŭ Maiestății Sale va urmări și în viitorŭ aceiași direcțiune.

Intre aceștia sunt a se aminti mai întēiu Nemții centraliști austriaci, cari își dorescŭ érași reîntōrcerea acelorŭ timpuri, când supremația lorŭ asupra celorlalte naționalități era în flōre, ér în a doua liniă suntŭ supremațiștii maghiari, cari se temŭ ca nu cumva direcțiunea politică din Austria sē amenințe într'o și supremația, de care se bucură ei ađi într'o măsură neașteptată.

Foile germane opoziționale din Austria critică aspru discursulŭ tronului puindu-lŭ în paralelă cu mesagiulŭ de deschidere dela 1869. Amărăciunea lorŭ este cu atâtŭ mai mare, cu câtŭ prevēdŭ, că opozițiunea germană va eși mai slăbită din viitōrele alegeri pentru noulŭ Reichsrath. Amărăciunea s'a prefăcutŭ în înverșunare de când guvernulŭ din Viena a confiscatŭ manifestulŭ electoralŭ alŭ stāngei germane opoziționale, care a redicatŭ protestŭ în contra „tendențelorŭ de slavizare a administrațiunei“ și în contra „direcțiunei federaliste“, „slave“ a politice guvernului.

Fōrte nefavorabilŭ este criticatŭ discursulŭ tronului și de foile maghiare. Acestora nu le place nicidecum ceea ce se petrece în Austria, dar n'au ce face, căci nu le dă mâna Ungurilorŭ d'a se amesteca în afacerile interioare ale Austriei. Acēsta însă nu opresce presa maghiară d'a simpatisă cu supremațiștii germani.

Vorbindŭ de direcțiunea politice cabinetului Taaffe, „Pești Naplo“ țice că ea nu este liberală, ci conservativă-clericală, nu este centralistică, ci mai multŭ autonomistică, nu pangermană, ci mai multŭ slavofilă, nu constituțională, ci mai multŭ absolutistică. Direcțiunea este prin urmare cunoscută, nu se sciă însă, țice numita fōiă, care

e intențiunea și scopulŭ corōnei, cercurile influente și decizētore trebuie sē aibă planurile lorŭ dēr nu le dau pe față.

Așa credemŭ și noi, că cercurile hotărītore din Viena trebuie sē aibă unŭ planŭ și sē lucreze după acestŭ planŭ. Este întrebare numai dacă acestŭ planŭ se mărginesce numai la Austria, ori că se estinde asupra întregi monarchii?

Cine sciē dacā tăcerea cercurilorŭ influente din Viena nu e impusă tocmai de diversitatea direcțiunei politice, ce se urmăresce ađi dincolo și dincōce de Laita. Sigurŭ este însă că neodihna politicilorŭ din Peșta asupra „înaintării pe cărarea apucată“ a guvernului din Austria își are sorgintea în acesta deosebire de direcțiune politică.

Conflictulŭ anglo-rusŭ

După cele mai nouē sciri, starea conflictului anglo-rusŭ nu s'a îmbunătățit nicidecum. O telegramă din Londra comunică, că guvernulŭ englesŭ n'a cerutŭ tocmai desaprobarea lui Komarov, ci o cercetare a sângerosului incidentŭ dela Ak-Tepe, ceea-ce Rusia a refusatŭ țicēndŭ, că acēstă cerere nu se unesce cu onōrea militară a generalilorŭ sēi. Rusia vrea cu orice prețŭ sē aibă Penșdehulŭ și cunoscutul generalŭ englesŭ Hamley ne spune, că Rușii cāștigă prin acestŭ ținutŭ: 1. Șosēua strategică spre Heratŭ, care duce de-alungulŭ văii Kușk la unŭ defileu, a cărui eșire o formēză valea Heri-Rudului lângă Kușanŭ. 2. Puterea de a ocoli defileulŭ din fața Zulficarului, în casŭ când acesta s'ar ocupa pentru apărarea Heratului. 3. Dominațiunea șoselei principale între Herat și Balkh și de acolo la Kabul, care trece prin Penșdeh. 4. Mișlōcele, de a înaintă, prin folosirea aceleia, dela Marea caspică la Kabul. 5. Mai multe căi de munte, care ducŭ prin alte defileuri la Herat.

O telegramă din Londra anunță, că Salisbury a criticatŭ aspru politica esternă a lui Gladstone. Din acēstă critică suntŭ de accentuatŭ acele părți, cari suntŭ îndreptate directŭ în contra guvernului rusescŭ, și suntŭ cu atâtŭ mai interesante, cu câtŭ Salisbury e unŭ omŭ de statŭ, care în curēndŭ pōte ajunge ministru președinte. Salisbury a țisŭ, că nimenea nu se mai indoiesce despre aceea, cumcă Rusia vrea sē aducă pe Anglia într'o astfelŭ de pozițiune în India, încātŭ Anglia sē fiă silită a lăsă Rusiei Constantinopolulŭ. Mai departe a țisŭ conducătorulŭ conservatorilorŭ: „Nu putemŭ nicidecum sē ne încredemŭ în asigurările și promisiunile guvernului rusescŭ, căci adeseori, ba totdeuna guvernulŭ rusescŭ și-a călcatŭ cuvēntulŭ.“ Salisbury enumeră apoi asigurările rusesci în privința Mării caspice, a Chivei și Mervului și le resumă în urmă astfelŭ: „Idea mea, cum trebuie sē procedemŭ cu Rusia, este următōrea: Sē nu ceremŭ nicŭ o promisiune ce Rusia nu o pōte împlini, ci sē spunemŭ Rusiei: că acesta ori acelu punctŭ este astfelŭ, că nu-ți e permisŭ sē mergi acolo, și în casŭ când totuși mergi, atunci nu vomŭ cruțā nicŭ banŭ nicŭ sânge, până când nu te vei retrage.“

Din Petersburg se scrie, că Katkov găsescē situațiunea într'atâta limpede, intru câtŭ Rusia în puterea dreptului de rēșboiu nu numai că pōte, ci și trebuie sē ocupe teritoriulŭ din litigiu, fiindcă Afganiŭ au provocatŭ ostilitățile și au evacuatŭ teritoriulŭ. Lucrulŭ însă e complicatŭ prin aceea, că Englesii au ocupatŭ portulŭ Hamilton (Canada vestică), din care causă nu pōte fi vorba de bune relațiuni. Katkov cere, ca necondiționatŭ Englesii sē renunțe la ocuparea acestui portŭ, căci și așa Anglia fiindŭ izolată, se găsescē într'o situațiune de totŭ neplăcută.

Totŭ din Petersburg se comunică, că în mai multe orașe rusesci se adună banŭ pentru echiparea de corăbi corsare.

Foile din Berlinŭ, între cari și „Nordd. Allg. Zeitung“, recunoscŭ înăsprirea cestiunei afgane, de când s'a primitŭ telegrama lui Lumsden. „Vossische Zeitung“ e informată din Londra, că telegrama, ce a tri-

mis'o cabinetulŭ englesŭ la Petersburg, cere în modŭ energicŭ satisfacțiune pentru ataculŭ făcutŭ asupra Afganilorŭ; unŭ rēspunsŭ nesatisfăcētōrŭ ar face inevitabilă ruptura cu Rusia.

Succesele ministerului Taaffe.

Fōia opozițională „N. fr. Presse,“ la finea unei perioade de șese ani câtŭ a ținutŭ senatulŭ imperialŭ sēu parlamentulŭ pentru provinciile austriace, de când se află comitele Taaffe la cărma statului austriacŭ, face o seriōsă aprețiere a tuturorŭ rezultatelorŭ ce s'au obținutŭ sub cărma lui Taaffe, care la înăugurarea ministeruluiŭ sēu puse în gura monarchului următōrele semnificative cuvinte: „Deputații scumpului meu regatŭ alŭ Boemiei, ascultândŭ de apelulŭ meu, intrară cu toții pe arena discuțiunilorŭ comune, cu tōte că ei au alte convicțiuni de dreptŭ și suntŭ conduși de alte vederi, și acēsta este unŭ mare progresŭ spre a ajunge la aceea împăcare și înțelegere generală, care a fostŭ totdeuna ținta dorințelorŭ mele, și Eu suntŭ condusŭ de cea mai viasă speranță, că pășindŭ toți moderațiunea și respectândŭ unulŭ drepturile celuilaltŭ, deliberațiunile Domnilorŭ Vōstre vorŭ putē atinge acea țintă chiar pentru consolidarea monarchiei și pentru de a face ca tōte popōrele sē îmbrățiseze cu bucuriă constituțiunea.“ Cu dreptŭ cuvēntŭ observă „N. fr. Presse,“ că șese ani parlamentari au trecutŭ și încă cu deputați boemi în parlamentŭ și ministeriu, și totuși discursulŭ tronului nu ne spune nimicŭ despre isbānșile ce s'au obținutŭ pe calea împăcării popōrelorŭ învrăjbite și neîndreptățite. Cestiunea, că constituțiunea au primitŭ tōte popōrele, o trece cu o tăcere profundă, despre mulțămirea și îngăduirea popōrelorŭ tace ca pescele în apă. Mesagiulŭ dela 1879 a țisŭ în terminii cei mai măgulitori, că deficitele se vorŭ delătura pe cale naturală, fără sē se facă nouē datorii și fără sē se pună nouē dări asupra poporului, dar de atunci anŭ de anŭ s'au înmulțitŭ datoriile publice, măcarŭ că ne-amŭ bucuratŭ de cea mai mare pace. Apoi acuma mai pe urmă se țice, că prin bunăvoința parlamentului s'au votatŭ legi financiare, dară totuși echilibrulŭ în finanțe încă nu s'a pututŭ dobēndi, ci acēsta numai în viitorŭ se va putē într'adevērŭ realisa. Reforma impositelorŭ directe renoirea tractatelorŭ comerciale, reforma ordinii procedurii civile și a dreptului penalŭ materialŭ, care la 1879 se puseseră ca nisce puncte cardinale ale legislațiunei, nicŭ cu unŭ cuvēntŭ nu se mai pomenescŭ în actualulŭ mesagiu împărătescŭ. Legile ce le-a produsŭ parlamentulŭ în acești șese ani suntŭ de totului totŭ neînsemnate, așa că de acelea s'au făcutŭ sub tōte guvernele.

Nu se pōte face o critică mai bună și mai adevērată a sistemului actualŭ, decâtŭ când asemēni discursulŭ tronului dela înăugurarea acestei sisteme cu discursulŭ tronului dela finea acestei perioade. Acum se vede o pustietate întinsă și o sērăciă luciă de fapte mari. În urmă ne spune guvernulŭ, că pe viitorŭ va merge totŭ pe cărările pe care a apucatŭ, ceea ce ne arată limpede că guvernulŭ n'are sē schimbe sistema politică actuală, numai câtŭ acēstă sistemă sē nu fie până în urma urmelorŭ fatală pentru popōrē, și pentru imperiu. La începutulŭ sistemului actualŭ, ministerulŭ ce se formase era unŭ ministerŭ imparțialŭ, dēr cu timpulŭ a devenitŭ ministerulŭ majorității slave clericale. Ministerulŭ actualŭ se bucură de grația împărătescă într'unŭ gradŭ ne mai pomenitŭ. Apoi chiar împăratulŭ vēșdēndŭ bine, că activitatea actualului guvernŭ sub firma lui Taaffe nu este bogată în fapte mari, își va fi țisŭ: sē-i mai dămŭ încă timpŭ, ca sē-și pōtă dezvoltă activitatea sa într'o întindere mai mare. Decŭ dēr lumea sē mai aștepte în pace și în liniște, până vomŭ vedē ce ne mai aduce ministerulŭ pe căile apucate. Apoi dacā scopulŭ și ținta guvernului actualŭ au fostŭ dela începutŭ sē impace și sē mulțămescă pe tōte popōrele, pentru ce nu caută sē-și îndeplinescă acestŭ frumosŭ și greu angagementŭ, pentru că imperiulŭ numai prin împăcarea și mulțămirea tuturorŭ popōrelorŭ, care îl compunŭ, se pōte consolida pe bazele cele mai sigure și mai puternice?

SCRILE DILEI.

Sinodul archidiecezan gr. or. din Sibiu s'a încheiat alaltaer printr'o cuvântare a Escelenței Sale Metropolitanului Miron Românilor, la carea a răspuns în numele sinodului Ilustr. P. archimandrit Nicolau Popea.

—0—

Ministrul de interne a anulat hotărârea comitatului Sibiu, referitoare la reuniunea ardelenă de maghiarizare din Clușiu. Marele patriot Tisza putea face altfel?

—0—

Agio vamal s'a stabilit pentru luna Maiu cu 23%.

—0—

Foia oficială unghurească publică textul maghiar și latin al blanchetelor pentru testimoniile de maturitate.

—0—

Ministrul Tisza a primit în audiență deputațiunea reuniunii centrale notariale, care i-a prezentat un memorandum relativ la revizuirea legii comunale. Memorandumul cere între altele, ca să se încredințeze notarilor conducerea administrațiunii comunale. Ministrul a declarat, că deorece cunoșce din experiență însemnătatea notarilor pe terenul administrativ, va face ca cererile lor să se ia în considerație, mai vortos că se pregătesc tocmai acum revizuirea legii comunale.

—0—

În curând se vor introduce un nou fel de timbre și mărci postale.

—0—

La tribunalul din Brașov e de ocupat postul de adjunct cl. II în direcțiunea cărților funduale.

—0—

Cu 1 Iunie n. vor eși din circulație bancnotele vechi de 50 fl.

—0—

Direcțiunea poștelor din Sibiu face cunoscut, că în Farkasfelche, comit. Albei de Jos, e de ocupat postul de magistru postal, pe lângă o cauțiune de 100 fl. Léfa anuală e de 120 fl., pașal de cancelariă 40 fl., și pentru întreținerea comunicațiunii, prin cariolă, cu Blașul 360 fl. pe an. Petițiunile se vor înainta numitei direcțiuni în timp de trei săptămâni.

—0—

Principii Carol și Ferdinand de Hohenzolern, nepoții Regelui României, au sosit în Bucuresci, spune Răsboiul.

—0—

În Londra se cere la concerte să se cânte imnul rusesc și după ce se execută, de regulă publicul îl fluieră.

—0—

Din biografia lui C. A. Rosetti.

„Națiunea“, făcându biografia marelui bărbat al României, scrie despre activitatea ce a dezvoltat-o el de la 1877 încôce următoarele:

Nimeni nu se mai îndoesce astăzi, că acela care a contribuit mai mult, ca armata română să fie alături cu cea rusă în războiul de la 1877, este Rosetti. În „Românul“, în conferințele politice, în întruniri publice, el fu acela, care ceru cu mai multă insistență, ca ténăra noastră armată să fie pusă la încercare. Apartine istoriei să judece, dacă bine s'au făcut; ceea ce nu se poate însă contesta de nimeni, e că Rosetti nu s'a înșelat asupra valorii soldatului român. Eroismul, de care a dat dovezi în luptele de peste Dunăre, a fost admirat de lumea întreagă, el a făcut ca privirile Europei să se îndrepte spre România, pe care până atunci o necunoscea s'au o desprețuia.

După terminarea războiului, când d. Ioan Brătianu plecă cu d. M. Cogălniceanu la Berlin, pentru a asista la conferința ce trebuia să decidă asupra modului cum să se încheie pacea definitivă, Rosetti făcu din nou sacrificiul de a primi portofoliul internelor și interimul prezidenției Consiliului. Primul său act, ca ministru, fu de a da ordin prefecturilor a se opune cu energiă propagandei întreprinse de Ruși printre populațiunile rurale din țară și de a face să se ia măsuri militare, pentru ca linia de concentrare a armatei române să nu fie violată de armata rusă, ale cărei mișcări de înaintare deveniseră îngrijitoare.

Când congresul de la Berlin își încheie lucrările și când armatele ruse părăsiră țera, cea dintâi grijă a lui Rosetti fu de a se retrage și el de la putere.

Retras din minister, C. A. Rosetti fu reales președinte al camerei deputaților. Modul cum el conducea desbaterile Camerei a rămas de model tuturor acelor ce l'au succedat. El prevedea totdeauna turnura ce trebuia să o ia desbaterile, în urma vreunui cuvânt aruncat fie de pe banca ministerială, fie de pe aceea de deputat, și, cu o măiestrie pe care nimeni n'a posedat-o ca d'el, făcea ca furtuna, ce era să se nască, să se liniștescă mai înainte chiar de a izbucni. Creionul lui Rosetti, pe care îl lovia de tribuna presi-

dențială în loc de clopoțel, a rămas proverbial; când sub o altă presidenție, se făcea sgomot în cameră, glumeții îi cereau miraculosul creion pentru a liniști spiritele.

În timpul acestei presidenții, Rosetti prezentă Camerei un proiect de lege asupra libertății individuale, rămas până azi nevotat, și o propunere tinzând a stabili eligibilitatea în magistratură, susținută în colonele „Românului“ și într'o broșură de fiul său Mircea.

După retragerea d-lui Dumitru Brătianu de la minister, Rosetti primi încă odată — și acum pentru ultima oară — portofoliul internelor. Nică de astă dată însă el nu și păstră multă vreme portofoliul. Reformele ce el voi să introducă în moravurile administrațiunii, neînduplecarea cu care voi să lovască toate abuzurile ce se făceau, grație influențelor locale, îl făcură nesuferit majorității și în Noemvre 1881 el se retrase din minister.

Ca simplu deputat, Rosetti continuă încă în timpul sesiunii parlamentare din 1881—1882 a lupta pentru ajungerea țintei pe care o urmărea: emanciparea clasei muncitoare și productive și îndreptarea relelor, a căroră victimă era această clasă. Réua-voință, cu care camerele liberale primă mai toate propunerile sale în acest sens, îl mahniră atât de mult, încât, la finele sesiunii, își dete demisiunea și plecă din țera. Reales de două ori deputat de către colegiul Capitalei, Rosetti refuză de amândouă ori mandatul și nu consimți a reveni în România, decât după ce camerele declarară că este necesitate de a se revizui Constituțiunea. Ales deputat al Capitalei, el veni în camera constituantă, unde luptă cu energiă chiar contra voinței amicului său din copilărie, d. Ion C. Brătianu, pentru a face ca toți alegătorii să fie așezați într'un singur colegiu.

Lupta cea mai înverșunată însă, ce el o susținu în această cameră, fu aceea pentru libertatea presei. Ca decan al ei, Rosetti o apără, cum își apăra leoaica puii, contra acelor cari, prin căi piedise, voiau să o știrbească. Grație lui numai, presa română pôte astăzi să propage lumina și adevărul cum îl înțelege și fără temere de lovitură.

Dacă Rosetti, în totă viața lui, nu ar avea la activul său decât această singură faptă, ea ar fi destulă, pentru ca recunoștința tuturor să i fie asigurată.

Măhnit din nou de cele ce vedea petrecându-se în camera constituantă, mai cu sémă pe la sfârșitul ei, Rosetti dimisionă împreună cu alți colegi, retrăgându-se pe tribuna sa de diarist. De pe această tribună, el nu încetă a vorbi poporului despre drepturile și datorile lui.

În alegerile din urmă, Rosetti fu ales deputat al Ploștilor; el refuză însă a intra în Cameră, și nu primi nică un mandat din câte i se oferise, decât atunci când l'au aleseră țeranii din Argeș.

Dar acum era bolnav, și cu totă dorința ce ar fi avut de a mai lucra, nu mai putu. Chiar direcțiunea „Românului“, C. A. Rosetti fu silit a o părăsi în mâinile fiului său Vintilă.

Procesul din Deva.

(Raportul special al „Gaz. Trans.“)

Deva, 20 Aprilie 1885.

(Urmare și fine).

Procurorul resumază rezultatul pertractării finale. El găsește, că după ce adunarea a luat concludul, prin care protesta în contra proiectului de lege pentru școlile medii, trebuia să se disolve. Acusatul însă, suindu-se pe tribună, a ținut un discurs de natură a irita pe cei de față în contra națiunii maghiare, și că prin urmare a agitat. A amintit cele petrecute la 1848 și a înșirat întâmplările până în zilele noastre. A d'is, că Ungurii în 1848 nu au învățat destul, cu tôte că urmările întâmplărilor din acel an ar putea să le dea destulă învățatură; că absolutismul a fost mai ușor de suportat, fiind că nu le-a atacat Românii limba și naționalitatea, și nu le-a împedat dezvoltarea lor; că sub constituționalismul maghiar funcționari nu se numesc între Români; că guvernul nu ține sémă de numărul Românilor, cari iau deopotrivă parte la sarcinile statului cu Maghiarii; că guvernul nu respectă legile aduse de dietă; că Românii sunt eschiși dela alegerea deputaților dietali, dela oficii, și că Românii fiind persecutați de guvern, le este amenințată naționalitatea.

Vorbindul acusatul de patentele dela 1854 și 1860, de dietele dela 1863 din Sibiu și dela 1865 din Clușiu, precum și de rescrierile regesci din 1866, a ajuns — d'ice procurorul — la numirea ministeriului unghuresc, sub care s'a adus și art. de lege 44 din 1868. Despre acest articol acusatul a d'is, că prin el s'au răpit Românii și drepturile, pentru care luptaseră până atunci. Acum Ungurii, prin proiectul de lege a școlilor medii, voiesc să le ia Românilor și școlă, dar ei nu o vor d'.

Din acestea procurorul deduce, că acusatul a avut intențiunea să agite în contra națiunii maghiare, precum s'a observat iritațiune atât în decursul adunării, cât și după disolvarea ei, pentru că cei mai mulți dintre participanți au fost țeran, omeni neinteligenti.

Cumcă s'a produs ură în contra Maghiarilor, procurorul amintesc, că consecințele acelei vorbirii s'au manifestat în mai multe comune din fostul comitat al Zarándului, unde mai mulți indivizi au fost dați în

judecată pentru agitare, așa că investigațiunea urmăz și azi în Baia de Criș. Pe martorii, cari prin depuneriile lor au arătat, că agitațiunea nu s'a produs, procurorul nu-i crede, și deci cere, ca conform § 172, partea 2 a a cod. penal acusatul să fie declarat vinovat și a-l pedepsi cu închisore de stat pe un an, 400 fl. amendă s'au alte 40 de zile închisore, precum și la suportarea cheltuelilor de judecată.

Apărătorul Dr. Petco: Onorat tribunal! Înainte de tôte trabue să mărturisesc, că m'a surprins susținerea acusei din partea onoratei procuraturii regesci; m'a surprins cu atât mai mult, cu cât din pledoria d-lui procuror m'am convins, că acela îi dă §-lui 172 alineă 2 din cod. pen. o interpretare de totu nouă afirmând, cumcă la delictul de agitare nu e de lipsă să se facă provocare directă pentru a excita ura contra unei naționalități s'au confesiunii din țera, — și numai acestei interpretări sinistre pot să i atribui susținerea acusei din partea d-lui procuror, care e chemat, ca aplicarea legii, în sensul procedurii penale, să o folosească în asemenea mod și contra inculpatului. Această interpretare nu are valoare, deorece alineă 2 a §-lui 172 nu se pôte aplica fără de a nu se lua în considerare și §-ul 171, căci numai acești doi §§ la oaltă dau definițiunea corectă a delictului de agitare. E de lipsă să vedem deci, cum sună §-ul 172 al cod. pen.? §-ul 172 partea a 2-a, la care se provocă procurorul de stat, conține următoarele dispozițiuni: „că tocmai astfel se pedepsește și acela, care în modul circumscris în §-ul 171 provocă o clasă a populațiunii, o naționalitate s'au o confesiune la ură contra altei clase a populațiunii, contra altei naționalități s'au confesiunii, precum și acela, care agităză contra unei instituțiuni de drept, de avere s'au căsătorie.“ Acest § dar în alineă citată, în calificarea delictului respectiv se provocă expresul modalitatea § lui 171, ér §-ul 171 circumscris modalitatea acesta în următoarele: „dacă ore-cine în public într'o adunare prin griu viu, prin răspândirea s'au expunerea publică a unei tipărituri, a unui manuscris s'au expunerea unei desemnări face provocare directă la săvârșirea unei crime s'au a unui delict, se pedepsește ca agitator, dacă crima s'au delictul s'a și întâmplat.“

Din textul acestor §§ dar e evident, cumcă delictul de agitare numai prin o provocare directă se pôte comite, și nică când prin o faptă indirectă.

Dacă cercetăm acum fapta inculpatului, nu vom afla în vorbirea d'el ținută la 10 Martie 1883 nică o provocare directă, căci enararea simplă a unor întâmplări istorice, fie acele de natură cât de gravă, precum e citarea anulului libertății 1848, și anume: cumcă Ungurii dela anul acela nică n'au învățat și nică nu au uitat nimica, s'au enararea plângerilor Românilor, că adevă legile, aduse în dieta Ungariei și sancționate de Maiestatea Sa, nu se respectăză nică din partea guvernului, nică din partea autorităților publice, aceste expunerii, atât conform autorităților de investigațiune, cât și în deosebi din rezultatul pertractării finale de astăzi, dar mai ales din faziunea marturilor maghiare și române, s'a dovedit, că acele nu au conținut nică o agitare directă la ură contra naționalității maghiare. Din faziunea unui martor, care a fost la aceea adunare în calitate de comisar, s'a dovedit, că asupra lui ca Maghiar a produs oșă-iritațiune în ascultătorii români. Din faziunea altor martori s'a dovedit pe deplin, cumcă vorbirea inculpatului nu a fost de un conținut și de o natură, ca să pôte stîrni ură în contra naționalității maghiare; și cumcă într'adever a și fost așa, cea mai eclatantă dovadă e, că deși adunarea aceea a fost compusă din 2000 de alegători români veniți de pe teritoriul comitatului Hunedorei, adunarea a decurs în cea mai mare liniște și în cea mai exemplară ordine.

Și cumcă vorbirea acesta nu a conținut agitațiune în contra naționalității maghiare, sunt în stare a o dovedi prin o decisiune venită dela Curia reg. Ce e drept, decisiunea acesta nu se raporta la inculpatul, ci la d. protopop Ioan Papiu, ca president al adunării din cestiune. Ea însă e adusă totu în cauza acesta, și totu pe baza actelor de investigațiune facută în acesta cestiune, și dacă imi permite onoratul presidiu, fiindu-mi la mână, o pot și ceti. (Aflându-se decisiunea curială și la actele de investigațiune, nu se citește). Cumcă decisiunea acesta nu s'a estins și asupra faptului, cu care e inculpat Dr. Tincu, nu este a se atribui altei împrejurări, decât împrejurării că existând două decisiuni dela două foruri și egal sunătoare, recursul d-lui inculpat Dr. Tincu, pe baza procedurii penale austr., care și azi e în Ardeal în valoare, din acest motiv s'a respins, fără a se hotărî în merit.

Onor. tribunal! După terminarea pertractării finale sperăm, că pe baza rezultatului obținut în decursul acesteia și cu decisiunea curială în mână, d-lui procuror reg. va retrage acusa intentată d-lui Dr. Tincu și va cere însuși achitarea lui. Dar d-lui procuror, în loc să facă acesta, susține acusa adusă pe baza actelor de investigațiune din cuvânt în cuvânt, așa precum aceea a fost adusă înainte de pertractarea finală, fără a lua în considerare rezultatul acestei pertractări și fără a ține cont cel puțin de decisiunea Curiei, care expres d'ice, cumcă deși vorbirea d-lui Dr. Tincu ținută la 10 Martie 1883 conține unele acuse față cu guvernul și nisce expresiuni mai aspre față cu națiunea maghiară, acele totuși n'au trecut preste marginile legii, ci sunt a se considera numai ca nisce expresiuni aspre provenite din convingere individuală, și ca atari deci nu se pot privi și califica ca delict de agitațiune.

Dar pôte că d-lui procuror nu a putut retrage acusa și din acel motiv, ca să nu se desaprbe pe sine însuși, căci după părerea mea, acusa chiar dela început nu a fost la loc, despre ce ne vom convinge din procederea cu investigațiunea prezentă. Investigațiunea s'a început nu d'oreca ascultarea acusatului, ci judele de instrucțiune a ascultat mai înainte pre toți martorii, cari au sciut spune ceva agravant contra acusatului, și numai după ce a terminat ascultarea acestor martori, cari nică

nu cunoscuseau limba română pe deplin, a ascultat pe acusatul, er după densusul și pe martorii aceia, cari sciu limba română, cari au priceput deci pe deplin vorbirea d-lui Dr. Tincu și au putut să mărturisescă adevărul. Dacă însă judecătorul de instrucție ar fi ascultat mai întâi pe acusatul și după aceea pe martori, și convingându-se despre contradicția ce există între fasiunea inculpatului și a martorilor, cari nu pricepu limba română, precum și despre contradicțiile ce există între fasiunile martorilor, cari pricepu limba română și a acelor cari nu o pricepu, dacă ar fi confrontat, conformu prescrierilor procedurii penale, fasiunile ce diferiau — sunt pe deplin convinsu, cumcă cauza acesta nu ajungea la stadiul acesta.

Adevărul aserțiunii mele se constată pe deplin din decursul pertractării de astăzi, căci ascultându-se martorii, cari au fasionat în contra d-lui Dr. Tincu în decurgerea investigațiunii și cu ocaziunea pertractării de astăzi, nici unul nu a susținut, cumcă dl Dr. Tincu ar fi provocat la ură contra naționalității maghiare, ba spunu hotărât, vorbirea d-lui Tincu, astăzi acusat, — afară de martorul Anton Csörös, — asupra lor chiar ca Maghiari n'a produsu nici o iritațiune, cu atât mai puțin în ascultătorii români, căci strigările ce le-au auditu și anume: „Nu primim” „Nu suferim” „Așa este”, nu le-au privitu de altceva, decât de expresiuni de plăcere sau neplăcere, dar nicidecum ca expresiuni oarecărui iritațiun. Ba unii martori spunu și aceea, că adunarea numerosă și după încheierea ședinței s'a imprăștiat cu cea mai mare liniște și în cea mai exemplară ordine așa, încât la o oră după închiderea ședinței, pe stradele Devei nici semn n'a mai rămasu despre vre-o adunare de popor atât de mare. Martorii români unanim au spus, că nici asupra lor, dar nici asupra adunării vorbirea d-lui Dr. Tincu nu a făcutu impresiune iritătoare. Au distu însă și aceea, că vorbirea d-lui Dr. Tincu nu a avut alt continut, decât acela ce se aude în toate zilele în mai aspră edițiune în toate foile politice.

Mai dice dl procuror în motivarea acuzei sale, cumcă dl Dr. Tincu e vinovat de delictul agitației, pentru că densusul vedându că adunarea e compusă din unu publicu neinteligent, ba așa dicensu plebe, vorbirea densusului a fostu calculată și adresată mai mult la acestu parte a publicului, contându pe neinteligenta acestor omeni, în cari mai ușor pôte să producă iritațiune.

Onor. tribunalu! La partea acesta a motivării am să observu numai atâta, cumcă inteligența și cultura nu e de a se căuta în pantaloni, cioreci sau șubă, ci în mintea și inima omului, pentru că noi amu experiatu, cumcă chiar o adunare constatătoare din bărbați îmbrăcați în haine vinete s'a terminat într'unu modu, care a dovedit, că n'a fostu compusă din omeni inteligenți. Noi suntemu mândri și ne fâlimu cu aceea, cumcă deși adunarea noastră a fostu compusă din 2000 alegători, cu puțină excepție toți în cioreci și șubă, aceea s'a sfârșit într'unu modu, care a dovedit cumcă a fostu compusă numai din inteligenți, și că prin urmare a putut să priceapă aceea ce a vorbitu dl Dr. Tincu,

Onorat tribunalu! mă rog să nu căutați delictu de agitare, unde lipsește cu totul obiectul aceluia, și să nu aflați acolo iritațiune, unde a domnit cea mai mare liniște și cea mai exemplară ordine, er cumcă cererea mea va afla ascultare, imi este destulă garanția cunoscuta înțelepciune, jurisprudența și iubirea de dreptate a d-vostre. Dreptu aceea în speranță și deplină convingere, că Onoratul tribunalu în cauza presentă nu va afla delictu de agitare, nu mă folosescu de dreptul a enara impregiurările atenuante ce există pentru dl Dr. Tincu, ci mă rog: ca Onoratul tribunalu să binevoiască a achita pe dl Dr. Avramu Tincu de sub acusa delictului de agitare și prin sentință să 'lu declare în sensulu §. 288 alu procedurii penale austriace de: nevinovat.

Acusatul Dr. A. Tincu, cerându cuvântul după apărătoru, desvôltă motivele discursului său, pentru care trebuie să se justifice ađi. Aceste motive dovedesc, că densusul n'a fostu condus decât de intențiun în adevăr patriotice. Dela 1867 încôce Românii se vedu totu mai multu desconsiderați în drepturile lor, chiar legea de naționalitate esistentă, cu care voiau să ne mulcomescă, este desconsiderată și călcată în picioare.

În dieta din 1861, în 22 Maiu, fiindu ministrul de acumu Trefort deputat a declarat, că densusul nu voiesce a împedecă dezvoltarea celorlalte naționalități, încăcă asuprirea lor ar fi o politică rea și fără scopu. Românii se 'și porțe afacerile lor în limba lor maternă, în școlă se se folosescă de limba lor. Eu onorez dezvoltarea internă a poporeloru tocmai ca și religiunea în care statulu nu are dreptu a se amestecă.

În anul 1872 deputatul Fr. Deak a declarat: „Să ne aducem aminte cu câte greutateți amu luptat în tinerete, fiindu siliți a studia într'o limbă străină, și cu câtu îi este tinerimei ađi mai ușor, că studiază în limba sa maternă. Acesta are valoare și pentru naționalități. Dacă le-amu sil' ași trimitu copii în școli unguresci, atunci amu face imposibilu progresulu tinerimei lor; părinții aru chieitulu în zadar și copii și-aru perde numai timpul. În genere, dacă vomu să câștigam naționalități, acesta nu trebuie să o facem așa, ca să le maghiarisăm cu ori-ce preț, ci numai așa ca să le facem plăcute referințele nostre.” Pentru că două lucruri le vedu limpede cu ochii: a le gerge de pe fața pământului ar fi o barbarie și atunci când nu ar fi așa numeros; fiind dar imposibilu a le pusii, a ni le face inimiză nu este în interesulu nostru.

Cu totul altfelu a vorbitu mai târziu d. Trefort ca ministru. În epistola sa din 4 Iuliu 1883, îndreptată către episcopulu Szabo cu ocaziunea decorării acestuia, scrie laudându-l: „D-ta scii să pui în cumpănă dreptă referințele naturale ale poporului d-tale cu postulatele bisericii catolice și cu ale statului maghiar, pentru că II. scii că în Ungaria unu stat poliglotu este imposibil.”

Se vede din însuși părerea schimbată a ministrului Trefort, care altfelu vorbea la 1861 și altfelu la 1883,

câtu de mare trebuie să fie ađi desconsiderarea națiunei române. Ca unu fiu alu acestei națiuni asuprite și prigonite nu puteam să nu'mi ridicu vocea pentru a apăra interesele ei de cultură și de viață, ce le vedeam în mare măsură amenințate.

În urma acesta tribunalulu s'a retrasu spre consultare. După o jumătate de oră judecătorii au apărut erășii în sală și președintele a publicat sentința prin care tribunalulu din Deva pe basa § 288 alu procedurii penale, în lipsa faptului obiectiv declară pe d. Dr. Avramu Tincu din Orăștia nevinovat de delictulu de agitare.

Unu altu procesu pentru „agitare.”

Deva, 23 Aprilie 1885.

Imediatu după procesulu d-lui Dr. Tincu, adecă în în 21 Aprilie a. c., s'a pertractat în Deva unu altu procesu pentru „agitațiune”, alu lui Ioanu Ioanovicu, parochu gr. or. în Hărău.

Acestu bravu și zelosu preotu a fostu acusat, că ar fi provocat pe sătenii credincioși, în biserică, ca să nu-și mai dea copiii la școlă ungurescă reformată, unde învață greu, ci să-i trimită la școlă românească din Hărău. Între altele se fi afirmat părintele Ioanovicu, că omeni să-și aducă numai aminte câte au suferit delat Unguri în 1848.

Părintele Ioanovicu a negat, că s'ar fi folositu de cuvintele din susu, dar mărturisesce, că a admoniat pe sătenii români de ași da copii la școlă română și a adausu, că se miră cum densusii, cari se plângu de nedreptățile unguresci, își trimitu copii mai bucuroși la școlă maghiară.

Unii din martori au fasionat în modu agravant contra acusatului, susținendu că ar fi vorbitu de jugulu dela 1848 ș. a.; cu deosebire fostulu învățătoru Ioanu Munteanu, omu fără de cualificațiune, care s'a făcutu dușmanu preotului acusat pentru că nu l'a părtinit la alegere, din care cauză elu (învățătorulu) l'a și denunțat.

Pe baza fasionării acestor martori, tribunalulu a condamnat pe părintele Ioanovicu în înțelesulu §-lui 172 cod. pen. le o lună închisore, 20 fl. amendă și la plata speselor procesului.

Resultatul acestui procesu a făcutu o impresiune foarte durerosă asupra Românilor de aici, cari stiméză pe preotulu Ioanovicu ca pe unu omu onest și Român bunu. Durerea e cu atât mai mare, cu câtu chiar unu Român a fostu vipera, care a denunțat din ură personală pe bietulu preotu.

Domne, când ne vei scăpa de patima orbă a unora, cari nu vedu decâtu numai dușmanii în toți căți apăra interesele naționalității române, și de miserabilitatea acelor creaturi din sinulu nostru, cari se degradă a jucă rolulu mârșavă de denunțanți contra propriului lor sânge!

Publicăm corespondința de mai josu, așteptându informațiuni sigure, cari dorim să desmimțăm faimele despre care vorbesce:

Budapesta, 23 Aprilie 1885.

Stimate domnule Redactoru! În cercurile junimei române din Pesta circulă o faimă cu totul nefavorabilă în privința câtorva tineri rătăciți din Clușiu, cari s'ar fi înscrisu la reuniunea de maghiarisare. Noi nu o credem acesta, căci nu ne putem închipui să existe nisce tineri atât de netrebniți, ca să-și dicteze ei însiși sentința de mörte, dacă nu vom admite că le lipsește o dogă. Deorece însă faima e în continuu susținută, rugăm pe frații din Clușiu, ca să ne informeze pozitivu, și dacă e adevăratu, să ni-i arate cu numele căci astfelu de bidigăni nu vom să suferim în mijloculu nostru, nici să mai avem legături cu densusii.

Pe aici indignațiunea e mare. Voila.

Povețe pentru economii de vite.

Deva, 23 Aprilie 1885.

Eră au sositu muscele (göngel) Columbace, și tocmai în timpul sëmănăturii de porumbă (cucuruzu). Rëul fiindu mare, le dau economilor de vite următoarele povețe, spre a scăpa vitele de acestu flagel.

1. Să se cumpere uleiu de terpenin și de rapiță, să se amestece laolaltă într'o sticlă, apoi să se ia o cărpă, și cu acesta să se ungă vita pe sub pânțe și peste totu pe unde se punu acele musce. Dacă însă muscele voru bântui cumplitu vitele, să se afume vitele cu gunoiu aprinsu ce se va aședa într'o olă; în modul acesta de voru fi muscele columbace ca plöia, nici una nu se va pune pe vită.

2. Pentru durerea de picioare la vite recomandă oțet de vinu cu pământ galbenu.

3. Pentru albătă la vite recomandă a se cumpăra din farmaciă 2 unții dă apă destilată și 1 unț de oțet de plumb; apoi să cumperi unu proșcătoru (injector) și cu acesta de 2 ori pe zi să se înpröște vita în ochiu; astfelu în 3—4 zile fi trece.

4. Dacă vita e umflată de lacernă ori trifoiu, se ia

o mână de varu stinsu și amestecat cu apă să se dea vitei, după aceea să i se mai dea ca unu jumătate de pacharu de uleiu de rapiță, ca să i potolască arderea varului pe grumađu.

N. Oprea.
economu de vite.

Mulțamită publică

Onorabila Adunare generală a acționarilor institutului de credit și de economii „Albina” din Sibiu, în ședința sa din 27 a l. tr. a binevoit a vota din cuota de binefaceri rezultată din bilanțul anului 1884 o sumă de 30 fl. v. a. dreptu donațiune pentru societatea de lectură „Petru Maior” a tinerimei române din B. Pesta.

Pentru acestu fapt mărinimosă, ne permitem cu intimă recunoștință a aduce și pe calea acesta adancu simțita noastră mulțamită.

Budapesta, 20 Aprilie, 1885 n.

Pentru societate:

Sebastian Olariu.
președinte.

Basile Bologa.
cassar și secr. subst.

TELEGRAME PARTICULARE ALE „GAZ. TRANS.”

Pesta, 25 Aprilie. — „Viitorulu” apare astăzi pentru cea din urmă oră.

(Fie'i țarina ușoră! — Red.)

Pesta, 25 Aprilie. — Scirile din Londra și Petersburg oferă puțină speranță de pace.

BIBLIOGRAFIA.

Icona sufletului, carte de rugăciuni și cântări bisericesci, elucrată din St. cărți canonice, și se află de vânzare la autorulu Vasiliu Patcașiu, preotu gr. cath. în Er Hatvan, p. u. Tasnád-Szántó, cu prețulu de 45, 55 și 75 cr. câte unu esemplar; dela 10 es. unulu gratuitu. Acestu cârticică de 138 pag. ajustată frumosu, pe lângă indicarea tipiculu la locurile concernente, cuprinde: Rugăciuni de dimineță. Rug. la mâncat și cântările usitate împreună cu 4 catovassii, celea 11 luminătoare (svetilne) și Laudele după toate 8 versurile cu toate stichurile și la fine Apostolu deplinu. — La liturgiă: rugăciuni și cântări pentru toate momentele împreună cu Trop. Născătoarei dela toate 8 versurile, cari se cântă după Fericiri, er la fine când se face parastasulu, o rugăciune pentru răposat. — La înserat (vecernia): toate cântările după celea 8 versuri, cu toate stichurile și stichovnele. Rugăciuni de seră. Învățătura despre esaminarea conștiinței înainte de mărturisire și la primirea s. cuminecături. Rugăciuni și canonu la s. mărturisire și s. comuniune. Canonu de mângăere. Mai multe rugăciuni ocazionale. Îndreptariu la punerea catavasiilor pe anul întregu. Cântările și Apostolulu dela înmormântarea cea mare. Două versuri: unulu cătră d. I. Cristosu, care se cântă în săptămâna patimilor, altulu „Imnu” ce se cântă la mormentu și în fine pricesne ocazionale.

Abecedară ilustrată, după sistemulu scriptolegu pentru învățarea vorbirii, a scrierii și a cetirii, de Dometișiu Dogariu, învățătoru dirigentu la școlă normală din Satu-lungu în Scele. Opă aprobată de ministerulu cultelor și instrucțiunii publice ca carte didactică pentru școlile primare urbane și rurale de ambe sexe. Partea I și II. Editura librăriei S. Samitca, Craiova-Brașov 1885. Prețulu 12cr. seu 25 ban.

Asigurarea lui Emericu Gazdag. Din Szolnok i se scrie lui „Pesti Naplo” la 13 l. c.: Nu va fi fără interesu să amintim, că Emericu Gazdag, care fu omoritu, s'a fostu asigurat în Iunie a. t. prin Agenția generală din Szolnok a societății „Assicuratione Gnerali” din Triestu cu 15,000 fl. contra nenorocirilor corporale. După densusu a fostu omoritu, societatea plătește, conformu condițiunilor contra nenorocirilor corporale, posesorulu poliței suma asigurată de 15,000 fl., pentru care în fiecare an s'a plătit ca premiu numai 17 fl. 70 cr. Emericu Gazdag era o persoană cunoscută în comitatulu nostru. În timpul provisorului era jude în Szolnok. — Scirea lui „Naplo” se basază pe adevăr. Precum audim din părți competente, Emericu Gazdag scosese dela agentura din Szolnok, care fu înființată de cătră societatea de asigurare în contra nenorocirilor corporale, o poliță de 15,000 fl. pentru casu de mörte și una pentru casu de invaliditate, plățind în decursu de doi ani câte 18 fl. pe an. Printr'o jertă atât de mică se pôte așa dar asigura însuși seu cel puțin familia în contra urmărilor economice ale nenorocirilor corporale, cărora este espusă chiar și cel mai precautu om.

Numere singuratică din „Gazeta Transilvaniei” se potu cumpăra în tutungeria lui I. Gross.

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Deschidere de Restaurațiune.

Amă onorea a aduce la cunoștința stim. publică, că am deschis în Blumena, strada fântanei Nr. 356 restaurațiunea mea cu grădină,

„LA LEU“

cu joc de popice, aranjată pentru vară și erno, și cu un pavilion frumos acoperit.

Pentru mâncări și beuturi eftine și gustose voiu avea cea mai mare ingrijire.

Mă rog cu totă stima de binevoitorul sprijin alu onor. publică.

Aron Benedek.

(Nr. 46) 3—3

proprietar.

Publicațiune!

1—2

Tergul de țără cel mai aprópe a St. George“ în comuna **Lipova** comitatul Ti-mișorii se va ține în **3 Maiu** a. c. st. nou; 6ră **tergul de vite** se va începe cu 2 zile mai înainte.

Lipova în 20 Aprilie 1885.

Primăria (Antistia) comunală.

3—3

Publicațiune.

Duminea în 21 Aprilie 1885 st. vechiu la 10 ore înainte de amiazi, se voru vinde prin licitațiune — și decă nu se voru afla cumpărători — se voru arēnda pe unu anu: „grădinile Bisericei St. Nicolae de aci; aflătore pe calea adēncă în Suburbiu Scheiu.“

Licitațiunea se va ținea în Casa de Ședințe a Bisericei amintite, și condițiunile se află până atunci la Epitropul I. A. Navrea, Suburbiu Scheiu în Brașov.

Comande din provincie (Nr. 25)
— se execută punctualu —

Pentru saisonul de primăvară

Toalete

de promenade, de mirese
și de casă

Mantale de plóie, Jaquete și Mantile după cea mai nouă modă
se confecțiunează de grabă și cu prețuri moderate la

Kovácsnai & Keresztesy

în salonul lor de confecțiuni de dame
Brașov (piața mare.)

Mostre se trimitu la cerere franco.

20% Tóte prețurile scăđute 20% per comptant.

Magazinul de încălțăminte

alu lui
Ioan Sabadeanu

Fabricatú propriu și străinú, solidú și modernú. Recomandă on. publicú cu prețuri scăđute tóte felurile de încălțăminte **fine** și ordinare, pentru **bărbați, dame și copii**, gata séu după mēsure fabricate.

Ghete de bărbați dela v. a. fl. 3.60 cr. în susú.
Ghete de dame " " " 3.— " " "
Pantofi și ghete de copii dela 60 " " "
Pantofi de casă de piele, píslă séu stofă brodate cu flóri pentru bărbați și dame dela v. a. fl. 1.30 cr. în susú.

Specialitate.

Cisme de copii în crețu de Karlsbad dela v. a. fl. 3.50 cr. în susú
" " fetițe și băieți " " " 4.50 " " "
Șoșoni de postavú de píslă și cu Gumă englesescă. — Șoșoni cu talpe de píslă lungi și scurți pentru voiagiori. = Galoci de gumă englesú. — Sandale de gumă și de píslă pentru dame, bărbați și copii cu prețuri eftine.

Cisme de copii ordinare dela v. a. fl. 2 în susú
" " bărbați " " " 5 1/2 " " "
" " femei " " " 4 " " "

Comandele din afară se efectuează după mēsurile trimise promptú și celo nepotrivate se iau înderētú în schimb.

20% Tóte prețurile scăđute 20%

Plătibilu în rate

seu cu bani **10 procente**
gata **mai eftinú!**

vēndu ceasornice remontoir de aurú și de argintú, pendule, ceasornice pentru salonú, odái și cu musică, cāntāndu dela 1 până la 10 piese, inele de aurú și de brílantú, lanțuri de ceasú, medalioane, cruci, brățări și garnituri, și adicā cu plata în rate lunare.

Marfa se va trimite îndatā fiecărui comandatorú, după trimiterea primei rate. Vēndare sub garanție. Tarife de prețuri ilustrate, în cari se cuprindú și mārímile ratelorú, dimpreună cu mostrele pentru alegere, se trimitú îndatā franco, după trimiterea de 20 cr. în mārci postale seu bani gata. Singurul locu de vēndare de platce cu numerí, cari luminēază clarú nóptea, patentate.

Totú felulú de reparaturí, orológe și juvaeruri se efectuează eftinú și promptú. Numai la producătorulú. — Adresa:

Jacob Fuchs, Uhren- und Goldwaaren Fabricant
(Firma înregistratā la tribunalulú de comerciu.)
WIEN I, Schulerstrasse Nr. 1 (Rotschild - Palais.)

Mersul trenurilor

pe linia Predeal-Budapesta a călei ferate orientale de statú reg. ung.

Predeal-Budapesta					Budapesta-Predeal				
	Trenú accelerat	Trenú de persoane	Trenú omnibus	Trenú de persoane	Trenú de persoane	Trenú omnibus	Trenú accelerat	Trenú omnibus	
Bucuresci	7.15	—	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Predeal	1.09	—	—	9.50	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Timișu	1.33	—	—	10.15	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
Brașov	2.06	—	—	10.50	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Feldióra	2.16	6.30	5.45	—	Oradea mare	4.11	5.13	3.20	—
Apatia	2.44	7.09	6.28	—	Várad-Velenceze	4.21	9.37	3.25	—
Agostonfalva	3.03	7.41	7.07	—	Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—	—
Homorodú	3.18	8.09	7.42	—	Mező-Telegd	4.40	9.59	—	—
Hașfaleu	3.51	8.53	8.51	—	Rév	5.02	10.28	3.56	—
Sighisóra	4.51	10.18	10.52	—	Bratca	5.46	11.41	4.31	—
Elisabetopole	5.11	10.55	11.56	—	Bucia	6.09	12.15	—	—
Mediașu	5.39	11.36	12.43	—	Ciucia	6.28	12.48	—	—
Copsa mică	6.00	12.11	1.23	—	Huedin	6.52	1.48	5.28	—
Micásasa	6.29	12.35	2.07	—	Stana	7.32	3.21	6.01	—
Blașu	—	12.54	2.27	—	Aghiriș	7.51	3.54	—	—
Crăciunelú	7.02	1.29	3.06	—	Ghirbėu	8.12	4.34	—	—
Teiușu	—	1.45	3.22	—	Nedeșdu	8.24	4.52	—	—
Aiudú	7.38	2.26	4.15	—	Ciúșiu	8.38	5.11	—	—
Vințul de susú	7.55	2.48	4.44	—	—	8.57	5.40	7.08	—
Uióra	—	3.12	5.10	—	—	9.23	6.00	7.18	—
Cucerdea	—	3.19	5.19	—	Apahida	9.50	6.29	—	—
Ghirisú	8.24	3.36	5.47	—	Ghiriș	11.15	8.14	8.29	—
Apahida	8.48	4.10	6.38	—	Cucerdea	12.04	9.49	8.53	—
Ciúșiu	—	5.39	8.51	—	Uióra	12.12	9.58	—	—
—	10.08	5.59	9.18	—	Vințul de susú	12.19	10.07	—	—
Nedeșdu	—	6.28	8.00	—	Aiudú	12.45	10.42	9.17	—
Ghirbėu	—	6.54	8.34	—	Teiușu	1.15	11.32	9.40	—
Aghiriș	—	7.10	8.59	—	Crăciunelú	1.44	12.03	—	—
Stana	—	7.25	9.35	—	Blașu	2.00	12.24	10.12	—
Huedinú	—	7.49	10.16	—	Micásasa	2.34	12.43	—	—
Ciucia	11.33	8.11	11.04	—	Copsa mică	2.52	1.22	10.45	—
Bucia	12.06	8.52	12.17	—	Mediașu	3.27	2.24	11.07	—
Bratca	—	9.11	12.47	—	Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	—
Rév	—	9.29	1.21	—	Sighisóra	4.50	4.17	12.15	—
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	—	Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	—
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	—	Homorod	6.47	7.07	1.32	—
Várad-Velinte	—	10.56	3.55	—	Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	—
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	—	Apatia	8.09	8.46	2.24	—
P. Ladány	1.54	11.14	7.30	—	Feldióra	8.41	9.20	2.44	—
Szolnok	3.14	1.47	11.05	—	—	9.20	10.15	3.15	—
Buda-pesta	5.10	4.40	2.37	—	Brașov	—	6.00	3.25	—
Viena	7.30	7.44	6.40	—	Timișu	—	6.57	4.08	—
—	2.00	6.20	2.00	—	Predeal	—	7.32	4.28	—
—	—	—	—	—	Bucuresci	—	—	10.25	—

Insciintare.

PENTRU CURSULU ALU II-lea
și celú din urmă

ce voiu deschide spre învățarea fundamentală de a lua mēsură și a croi după metodulú D-lui H. Klemm, consilierú reg. alú comisiunei și direcțiunii Academiei europene de mode din Dresda, notezú următorele prețuri reduse:

Pentru dómne și domnișóre avute 10—15 fl.
" " " mai puținú avute voiu face prețuri escepționale.

Locuința mea se află în strada Căldárarilorú, casa lui Montaldo Nr. 488, scara I, etagiulú I, ușa Nr. 3.

Cu totă stima
J. Graf, instructorú de croitú.

Mulțámítă generală din Brașovú.

Adeverimú că amú învățatú dela d-lú **J. Graf** în timpú de 6 sēptemáni completú desemnulé de croitú pentru haine femeesci și componerea lorú. Dreptú aceea ne simțimú atinse în modú plăcutú de a exprima dlui I. GRAF mulțámítă nóstră pentru ostenēla și diligența sa și de a-lú puté recomanda pretutindenea cu privire la cunoștințele sale speciale și la metodulú séu ușorú de cuprinsú.

Brașovú, 27 Martie 1885.

Mary Wihnanek, Carolina Hermann, Luise Ackerfeld, Helene Scholtes, Regina Mehlbacher, Elise Geist.

Nota: Órele de nópte suntú cele dintre liniile gróse.